

بررسی تاثیر اعتماد بیش از حد و توانایی مدیریتی بر گزارش و گردش حسابرسی

دکتر محسن احمدی

استادیار گروه حسابداری، واحد گچساران، دانشگاه آزاد اسلامی، گچساران، ایران. (نویسنده مسئول).

mohsen.a24@iau.ac.ir

شمس الله علی نژاد نارگ

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، واحد گچساران، دانشگاه آزاد اسلامی، گچساران، ایران.

shamsallahalineghad1366@gmail.com

چکیده

اعتماد بیش از حد مدیریتی منجر به تصمیم‌گیری‌های تهاجمی‌تر برای سرمایه‌گذاری و تامین مالی می‌شود. حسابرسان ممکن است متقاعد شوند که اعتماد بیش از حد مدیریتی نشان‌دهنده صلاحیت مدیریتی است و به این نتیجه برسند که برنامه‌های مدیریت برای غلبه بر تردید اساسی در مورد توانایی شرکت مشتری برای ادامه فعالیت به مدت معقول کافی است. مدیرانی که بیش از حد اعتماد به نفس «به نظر می‌رسند» همیشه توانایی‌های یکسانی ندارند. از این رو هدف این تحقیق بررسی تاثیر اعتماد بیش از حد و توانایی مدیریتی بر گزارش و گردش حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ با نمونه مشتمل بر ۱۸۵ شرکت و رگرسیون لجستیک و داده‌های ترکیبی به آزمون فرضیه‌ها پرداخته شد که نتایج تحقیق نشان داد اعتماد بیش از حد مدیر بر گزارش و گردش حسابرسی تأثیر معکوس و معناداری دارد و در دیگر نتایج تحقیق مشاهده گردید که توانایی مدیر با گزارش و گردش حسابرسی تأثیر مستقیم و معناداری دارد.

واژگان کلیدی: از حد مدیریتی، توانایی مدیریتی، گزارش حسابرس، گردش حسابرس.

مقدمه

از آنجایی که حسابرسی شامل مجموعه‌ای از تعاملات بین حسابرسان و مدیریت صاحبکار است، بررسی اینکه چگونه مدیریت می‌تواند بر حسابرسی تأثیر بگذارد، مهم است. شواهد نشان می‌دهد که ویژگی‌های مدیریتی می‌تواند بر دیدگاه حسابرسان در مورد عملکرد آتی شرکت تأثیر بگذارد و همچنین تضاد بین حسابرسان و مدیریت مشتری را افزایش دهد. مالمندیر و تیت (۲۰۰۸) نشان داده‌اند که بازار به تصمیم‌های سرمایه‌گذاری بیش از حد اعتماد مدیران واکنش منفی نشان می‌دهد، سرمایه‌گذاران فقط می‌توانند تصمیمات نهایی گرفته شده را ارزیابی کنند، نمی‌توانند مستقیماً مدیران را مشاهده کنند. در مقابل، حسابرسان می‌توانند اطلاعات دقیق‌تر در مورد مدیریت مشتری که آنها به طور روزانه با آنها در تعامل هستند، به دست آورند. نتایج نشان می‌دهد که حسابرسان می‌توانند هم توانایی مدیریتی و هم اعتماد بیش از حد را ارزیابی کنند و این ویژگی‌ها را در نظرات حسابرسی خود بگنجانند. همانطور که در بالا مورد بحث قرار گرفت، مدیرانی که بیش از حد اعتماد به نفس به نظر می‌رسند تمایل دارند که سوگیری خوش‌بینانه‌ای نسبت به آینده نشان دهند. چن و همکاران (۲۰۱۵) مشاهده کردند که مدیران با اعتماد به نفس بیش از حد نسبت به سایر مدیران کمتر احتمال دارد که رفتارهای پیش‌بینی سود خوش‌بینانه خود را پس از مواجهه با خطاهای پیش‌بینی منتسب به خوش‌بینی‌شان تغییر دهند. این نشان می‌دهد که مدیران با اعتماد به نفس بیش از حد تمایل دارند تعصب خوش‌بینانه خود را حتی پس از دریافت

بازخورد اصلاحی حفظ کنند. بنابراین، من معتقدم که تعارض بین مدیریت و حسابرس پس از صدور نظر تداوم فعالیت، زمانی که مدیریت ظاهراً بیش از حد مطمئن باشد، تشدید می‌شود و بنابراین احتمال برکناری حسابرس توسط صاحبکار بیشتر است. حسابرسان انگیزه‌هایی برای ارزیابی توانایی مدیران دارند زیرا مدیریت مشتری یکی از منابع اصلی شواهد حسابرسی است. مدیرانی که بیش از حد اعتماد به نفس «به نظر می‌رسند» همیشه توانایی‌های یکسانی ندارند. برخی از محققان بحث می‌کنند که چگونه افرادی که به ظاهر بیش از حد اعتماد به نفس دارند را می‌توان به دو گروه تقسیم کرد. اولین آنها به روز رسانی‌های منطقی بیزی هستند که با استفاده از اطلاعاتی که در اختیار دارند، نتیجه‌گیری درستی در مورد توانایی‌های خود می‌گیرند. دوم کسانی هستند که هنگام ارزیابی توانایی‌های خود سوگیری بیش از حد خوش بینانه دارند. حسابرسان خارجی زمان قابل توجهی را صرف ارزیابی مشتریان خود می‌کنند و یک رابطه کاری نزدیک با مدیریت ارشد ایجاد می‌کنند. علاوه بر این، از آنجایی که حسابرسان به قابلیت اطمینان شواهد حسابرسی حساس هستند و مدیریت صاحبکار یکی از منابع اصلی شواهد است، حسابرسان شایستگی مدیر را در هنگام ارزیابی اطلاعات ارائه شده توسط مشتری در نظر می‌گیرند (هیرست، ۱۹۹۴).

از سوی دیگر، این احتمال نیز وجود دارد که بین اعتماد بیش از حد مدیریتی و احتمال تداوم نظرات، رابطه منفی یا معناداری وجود نداشته باشد. اولاً، اگر ویژگی‌های شرکت قبلاً منعکس کننده تصمیمات تهاجمی اتخاذ شده توسط مدیریت بیش از حد اعتماد به نفس باشد که منجر به ریسک بالاتر شرکت می‌شود، ممکن است هیچ اثر افزایشی اعتماد بیش از حد مدیریتی بر احتمال تداوم عقیده وجود نداشته باشد. ثانیاً، تحقیقات نشان می‌دهد که یک فرد با اعتماد به نفس بیش از حد، تمایل دارد از نظر دیگران بسیار شایسته به نظر برسد، و قضاوت حسابرسان می‌تواند بر روی موقعیت مشتری اولیه تثبیت شود (مک دانیل و کینی^۱، ۱۹۹۵). بنابراین، حسابرسان ممکن است متقاعد شوند که اعتماد بیش از حد مدیریتی نشان‌دهنده صلاحیت مدیریتی است و به این نتیجه برسند که برنامه‌های مدیریت برای غلبه بر تردید اساسی در مورد توانایی شرکت مشتری برای ادامه فعالیت به مدت معقول کافی است (سهرابی، ۱۳۹۴).

مدیرانی که بیش از حد اعتماد به نفس «به نظر می‌رسند» همیشه توانایی‌های یکسانی ندارند. برخی از محققان بحث می‌کنند که چگونه افرادی که به ظاهر بیش از حد اعتماد به نفس دارند را می‌توان به دو گروه تقسیم کرد. اولین آنها به روز رسانی‌های منطقی بیزی هستند که با استفاده از اطلاعاتی که در اختیار دارند، نتیجه‌گیری درستی در مورد توانایی‌های خود می‌گیرند. دوم کسانی هستند که هنگام ارزیابی توانایی‌های خود سوگیری بیش از حد خوش بینانه دارند. حسابرسان خارجی زمان قابل توجهی را صرف ارزیابی مشتریان خود می‌کنند و یک رابطه کاری نزدیک با مدیریت ارشد ایجاد می‌کنند. علاوه بر این، از آنجایی که حسابرسان به قابلیت اطمینان شواهد حسابرسی حساس هستند و مدیریت صاحبکار یکی از منابع اصلی شواهد است، حسابرسان شایستگی مدیر را در هنگام ارزیابی اطلاعات ارائه شده توسط مشتری در نظر می‌گیرند (هیرست^۲، ۱۹۹۴). کریشنان و وانگ^۳ (۲۰۱۵) مستند می‌کنند که توانایی مدیریتی با احتمال گزارش تداوم فعالیت ارتباط منفی دارد، که نشان می‌دهد حسابرسان توانایی مدیریتی را در تصمیمات حسابرسی خود لحاظ می‌کنند. با استفاده از نمرات توانایی مدیریتی ایجاد شده توسط دمرجیان و همکاران^۴ (۲۰۱۲)، در این تحقیق، مدیران به ظاهر بیش از حد اعتماد به نفس اما با توانایی بالا را از مدیران به ظاهر بیش از حد اعتماد به نفس و مدیران کم توانایی متمایز می‌شود (باقرزاده قوجه بیگلو، ۱۳۹۵).

¹ McDaniel & Kinney

² Hirst

³ Krishnan and Wang

⁴ Demerjian et al

با استفاده از نمونه‌ای متوازن با آنتروپی از شرکت‌هایی که از نظر مالی دچار مشکل شده‌اند که درآمد خالص منفی یا جریان‌های نقدی عملیاتی منفی را گزارش کرده‌اند، ابتدا بررسی می‌کنیم که آیا ظاهر اطمینان بیش از حد بر احتمال اینکه حسابرس نظر تداوم فعالیت را صادر کند، تأثیر می‌گذارد یا خیر. نتایج تجربی یک ارتباط ضعیف بین احتمال گزارش تداوم فعالیت و ظاهر اعتماد بیش از حد مدیریتی را نشان می‌دهد. هنگامی که از معیار دقیق خود برای اعتماد بیش از حد استفاده می‌شود، نتایج نشان می‌دهد که توانایی مدیریتی ارتباط بین ظاهر اعتماد به نفس بیش از حد و احتمال گزارش تداوم فعالیت را کاهش می‌دهد. در مرحله بعد بررسی می‌کنیم که آیا اعتماد بیش از حد مدیریتی بر احتمال اخراج حسابرس توسط صاحبکار تأثیر می‌گذارد یا خیر. شوارتز و منون^۱ (۱۹۸۵) گزارش می‌دهند که شرکت‌های ورشکسته به دلایل متعدد، از جمله افزایش اختلافات در مورد تصمیمات گزارشگری، به احتمال زیاد حسابرسان خود را تغییر می‌دهند. علاوه بر این، مطالعات قبلی نشان می‌دهد که شرکت‌هایی که یک نظر اصلاح‌شده، از جمله نظرات مربوط به آینده را دریافت کرده‌اند، به احتمال زیاد حسابرسان را تغییر می‌دهند (سیترون و تافلر^۲، ۱۹۹۲). انتظار بر این است که تضادها بین مدیریت ظاهراً بیش از حد اعتماد به نفس و حسابرسان شدید باشد زیرا مدیریتی که بیش از حد اعتماد به نفس به نظر می‌رسد، تمایل دارد خوشبین تر باشد و کمتر محافظه کارانه گزارش دهد (احمد و دولمن، ۲۰۱۳). علاوه بر این، انتظار بر این است که حسابرسان در مقایسه با مدیران کم توانایی و اعتماد بیش از حد، تعارض کمتری با مدیران با توانایی بالا و بیش از حد اعتماد داشته باشند، زیرا فردی بسیار توانا که با اطمینان عمل می‌کند نسبت به فردی با اعتماد به نفس بیش از حد که توانایی ندارد، تعصب کمتری خوش بینانه دارد (قربانی نیا، ۱۳۹۴). از آنجایی که حسابرسی شامل مجموعه‌ای از تعاملات بین حسابرسان و مدیریت صاحبکار است، بررسی اینکه چگونه مدیریت می‌تواند بر حسابرسی تأثیر بگذارد، مهم است. شواهد نشان می‌دهد که ویژگی‌های مدیریتی می‌تواند بر دیدگاه حسابرسان در مورد عملکرد آتی شرکت تأثیر بگذارد و همچنین تضاد بین حسابرسان و مدیریت مشتری را افزایش دهد. این امر همچنین از اهمیت الزامات جدید FASB برای مدیریت برای انجام تجزیه و تحلیل تداوم فعالیت جدا از حسابرس و افشای برنامه‌های کاهش شک در زمانی که شک اساسی در مورد توانایی تداوم فعالیت وجود دارد، پشتیبانی می‌کند. ارائه‌های مدیریت به حسابرس اکنون در دسترس سرمایه‌گذاران است، سرمایه‌گذاران اکنون می‌توانند بینش بیشتری نسبت به دیدگاه مدیریت در مورد عملکرد آتی شرکت داشته باشند و همچنین مشاهده کنند که چگونه برنامه‌های مدیریت برای کاهش ریسک تداوم فعالیت می‌تواند بر قضاوت‌های مربوط به تداوم فعالیت حسابرس تأثیر بگذارد (فرجی، ۱۳۹۷).

مالمدیر و تیت (۲۰۰۸) نشان داده‌اند که بازار به تصمیم‌های سرمایه‌گذاری بیش از حد اعتماد مدیران واکنش منفی نشان می‌دهد، سرمایه‌گذاران فقط می‌توانند تصمیمات نهایی گرفته شده را ارزیابی کنند، نمی‌توانند مستقیماً مدیران را مشاهده کنند. در مقابل، حسابرسان می‌توانند اطلاعات دقیق تر در مورد مدیریت مشتری که آنها به طور روزانه با آنها در تعامل هستند، به دست آورند. نتایج نشان می‌دهد که حسابرسان می‌توانند هم توانایی مدیریتی و هم اعتماد بیش از حد را ارزیابی کنند و این ویژگی‌ها را در نظرات حسابرسی خود بگنجانند.

بن دیوید و همکاران (۲۰۱۳) سه شکل از اعتماد به نفس بیش از حد شناسایی شده در ادبیات روانشناسی را معرفی می‌کند: کالیبراسیون نادرست، تأثیر بالاتر از حد متوسط، و توهم کنترل. کالیبراسیون نادرست به تخمین بیش از حد دقت پیش‌بینی خود اشاره دارد. اثر بالاتر از حد متوسط، تخمین بیش از حد برتری خود نسبت به همتایان خود است، در حالی که توهم کنترل، تخمین بیش از حد توانایی فرد در کنترل نتیجه رویدادهای خاص است. در ادبیات حسابداری و مالی،

¹ Schwartz and Menon

² Citron & Taffler

تعریف اعتماد بیش از حد مدیریتی معمولاً ترکیبی از هر سه شکل است. اثر بالاتر از حد متوسط و توهم کنترل منجر به خوش بینی بیش از حد در مورد نتایج آینده می شود و کالیبراسیون نادرست منجر به دست کم گرفتن عدم قطعیت می شود (هریبار و یانگ، ۲۰۱۶). علاوه بر این، در حالی که اعتماد بیش از حد معادل تحمل ریسک بیشتر نیست، مدیران با اعتماد به نفس بیش از حد به دلیل تمایل آنها به واکنش بیش از حد به اطلاعات مثبت تصمیمات کمتر محافظه کارانه می گیرند (نمازی و غفاری، ۱۳۹۴).

تعدادی از مطالعات در مورد اعتماد به نفس بیش از حد (به عنوان مثال، مرکل و وبر^۱، ۲۰۱۱) نشان می دهد که ادبیات اعتماد بیش از حد موجود، توانایی واقعی افراد را در نظر نمی گیرد. یعنی افرادی که رفتارهای بیش از حد اعتماد به نفس از خود نشان می دهند را می توان به دو گروه تقسیم کرد: (۱) افراد با اعتماد به نفس که توانایی بالایی نیز دارند و (۲) افرادی که به اشتباه معتقدند توانایی بالایی دارند، اما در واقع در گروه کم توانایی قرار می گیرند. در حالی که هر دو گروه «به ظاهر» بیش از حد اعتماد به نفس دارند، می توان نتیجه گرفت که فقط گروه دوم باور نابجا در مورد توانایی خود دارند. از آنجایی که اعتماد بیش از حد نشان دهنده عدم تطابق بین ادراک و واقعیت است، گروه قبلی «واقعاً» بیش از حد اعتماد به نفس ندارند (مرکل و وبر، ۲۰۱۱). اگر یک مدیر به ظاهر بیش از حد اعتماد به نفس نیز توانایی بالایی داشته باشد و بنابراین تفاوت کمتری بین توانایی درک شده و توانایی واقعی آنها وجود دارد، انتظار بر این است که این مدیر نسبت به آینده بیش از حد خوشبین باشد یا عدم اطمینان ذاتی آن را دست کم بگیرد. با توجه به این مطالب، هدف این پژوهش بررسی این موضوع است که آیا بین اعتماد بیش از حد و توانایی مدیریتی و گزارش و گردش حسابرسی رابطه وجود دارد؟

پیشینه پژوهش

پاکدلان و همکاران (۱۴۰۱) به بررسی تاثیر بیش اطمینانی مدیران بر متنوع سازی شرکت در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار با استفاده از تعداد ۱۱۹ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای سال های ۹۲ تا ۹۸ پرداختند. تایید پژوهش نشان می دهد بین بیش اعتمادی مدیران و متنوع سازی شرکت رابطه منفی وجود دارد.

قدرتی زورام و همکاران (۱۴۰۱) تاثیر بیش اعتمادی مدیران بر روش های تأمین مالی را با استفاده از ۱۶۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ مورد بررسی قرار دادند. با توجه به آزمون فرضیه ها مشخص گردید اهرم مالی و افزایش سرمایه بعد از اصلاح ساختار سرمایه (بافت مالی) تفاوت معناداری دارد و در بقیه متغیرها چنین رابطه معناداری مشاهده نگردید.

رویتوند غیاثوند (۱۴۰۱) رابطه بین اندازه و استقلال کمیته حسابرسی با خوانایی گزارش حسابرسی را طی بازه زمانی ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ است و حجم نمونه با استفاده از روش غربالگری ۸۲ شرکت را مورد بررسی قرار دادند. نتایج به دست آمده از تحلیل داده های شرکت با استفاده از آزمون رگرسیون چند متغیره در سطح اطمینان ۹۵ درصد نشان داد که بین اندازه و استقلال کمیته حسابرسی با خوانایی گزارش حسابرسی رابطه معناداری وجود ندارد.

نچار خدابخش و همکاران (۱۴۰۱) تاخیر در انتشار گزارش حسابرسی و هزینه بدهی: مطالعه موردی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را با استفاده از اطلاعات ۱۸۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و در فاصله زمانی ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ بررسی کردند. نتایج حاصل از پژوهش بیانگر این است تاخیر در انتشار گزارش حسابرسی دلیل افزایش عدم تقارن اطلاعاتی و ایجاد محیط اطلاعاتی مبهم در بازار موجب افزایش هزینه بدهی شرکت ها می

¹ Merkle & Weber

گردد که تأکیدی بر نقش حسابرسی در کاهش هزینه های نمایندگی و اطمینان بخشی به استفاده کنندگان از صورت های مالی می باشد.

فشکی و ترکاشوند (۱۴۰۱) تأثیر کیفیت کارمندان حسابداری بر حق الزحمه و محتوای گزارش حسابرسی را با استفاده از تعداد ۱۱۸ شرکت در دوره زمانی ۱۳۹۸-۱۳۹۲ بررسی کردند. یافته های پژوهش نشان می دهد که کیفیت کارمندان حسابداری بر حق الزحمه حسابرسی تأثیر منفی معنادار و بر نوع اظهار نظر تأثیر مثبت معنادار (جهت اظهار نظر به سمت مقبول) دارد نهایتاً کیفیت کارمندان حسابداری بر تعداد بندهای شرط تأثیر معناداری ندارد.

گرامی و همکاران (۱۴۰۱) نقش تعدیلگری کارایی حاکمیت شرکتی بر رابطه بین اعتماد بیش از حد مدیران و فرصت سرمایه گذاری شرکت در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را با استفاده از ۱۴۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سالهای ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۹ مورد بررسی قرار دادند. بر اساس نتایج حاصل از آزمون فرضیه ها، که با توجه به آزمون های انجام گرفته فرضیه اول ارتباط بین اعتماد به نفس بیش از حد مدیران و فرصت های سرمایه گذاری رابطه منفی و معناداری وجود دارد که این فرضیه مورد تأیید قرار گرفت. همچنین فرضیه دوم این پژوهش بیانگر این می باشد که حاکمیت شرکتی بر رابطه بین اعتماد به نفس بیش از حد مدیران و فرصت های سرمایه گذاری نقش تعدیلگری مثبت و معناداری دارد. بنابراین فرضیه دوم این پژوهش نیز مورد تأیید قرار گرفت.

مرتضوی و تنانی (۱۴۰۰) تأثیر اعتماد بیش از حد مدیریت به گزارش های مالی شرکت بر حق الزحمه حسابرسی را با استفاده از اطلاعات ۷۹ شرکت برای دوره زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ مورد مطالعه قرار دادند. نتایج پژوهش بیانگر آن است که بین بیش اعتمادی مدیریت به گزارش های مالی و کاهش حق الزحمه حسابرسی، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و همچنین نقش تعدیلی کمیته حسابرسی در این ارتباط مثبت و معنادار می باشد. بنابراین می توان استدلال کرد که هرچه مدیریت به صورت های مالی شرکت خود دارای اعتماد و اطمینان بیشتری باشد سعی در پرداخت حق الزحمه کمتری به حسابرس می نماید که کمیته حسابرسی قوی می توان این اثر بیش اعتمادی را تعدیل نماید.

بهشتی اصل و ملائی (۱۴۰۰) نقش تعدیل کنندگی اندازه شرکت بر رابطه بین اعتماد بیش از حد مدیران با نگهداشت وجه نقد را با استفاده از ۱۱۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره ۸ ساله طی سال های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ با روش حذف سیستماتیک بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان می دهد که شرکت های با مدیران اعتماد به نفس بالا با نگهداشت وجه نقد رابطه منفی و معناداری دارد و اندازه شرکت رابطه این متغیرها را تعدیل می کند.

عظیمی آشتیانی و موسوی (۱۴۰۰) به بررسی همگنی صنعت صاحبکار و تأخیر در گزارش حسابرسی پرداختند. فرضیه تحقیق با استفاده از نمونه های متشکل از ۱۵۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ و با بهره گیری از مدل رگرسیون چندمتغیره مورد بررسی قرار گرفت. یافته های پژوهش حاکی از آن است که بین همگنی صنعت و تأخیر در گزارش حسابرسی رابطه منفی معناداری وجود دارد.

کانگ و همکاران^۱ (۲۰۲۲) روابط اجتماعی، اعتماد بیش از حد مدیریتی، و کارایی سرمایه گذاری را بررسی کردند. نتایج نشان می دهد که روابط اجتماعی بین مدیران با کارایی سرمایه گذاری رابطه منفی دارد و اعتماد بیش از حد مدیریتی این ارتباط را تشدید می کند. یعنی روابط اجتماعی بین مدیران داخلی و خارجی استقلال هیئت مدیره را تضعیف می کند که در نهایت تأثیر منفی بر تصمیم گیری بهینه سرمایه گذاری دارد. بعلاوه، ذینفعان باید به طور موثر مدیرانی را که در زمانی که اعضای هیئت مدیره از نظر اجتماعی گره دارند، بیش از حد اعتماد به نفس دارند، نظارت کنند.

¹ Kang et al

کیم^۱ (۲۰۲۱) تأثیر اعتماد بیش از حد و توانایی مدیریتی بر تصمیمات جاری و گردش حسابرس را بررسی کرد. ویژگی‌های مدیریتی احتمالاً بر تصمیمات حسابرسان تأثیر می‌گذارد، زیرا حسابرسان اطلاعاتی را در مورد طرح‌های اصلاحی مدیریت صاحبکار هنگامی که شک اساسی در مورد توانایی واحد تجاری برای ادامه فعالیت وجود دارد، به دست می‌آورند و ارزیابی می‌کنند. در حالی که ادبیات قبلی در مورد اعتماد بیش از حد مدیریتی، تمام مدیرانی را که رفتارهای بیش از حد اعتماد به نفس نشان می‌دهند در یک گروه طبقه بندی می‌کند، من استدلال می‌کنم که ادبیات باید توانایی مدیریت را هنگام اندازه گیری اعتماد بیش از حد در نظر بگیرد. من متوجه شدم که حسابرسان تنها زمانی که مدیریتی که بیش از حد مطمئن به نظر می‌رسد ناکارآمد باشد، به مشتریانی که مدیران ظاهراً بیش از حد اعتماد دارند، نظر مداوم ارائه می‌دهند. همچنین حسابرسان پس از صدور نظر مداوم فعالیت زمانی که شرکت مشتری دارای مدیریت ظاهراً بیش از حد مطمئن است، احتمال بیشتری دارد که اخراج شوند. در نهایت، و نیز ارتباط بین اعتماد بیش از حد مدیریتی و اخراج حسابرس پس از صدور نظر مداوم فعالیت زمانی قوی‌تر است که مدیریت نسبتاً قدرتمندتر از کمیته حسابرسی شرکت باشد.

پانانن و همکاران^۲ (۲۰۲۱) عوامل تعیین کننده تغییرات گزارش حسابرسی در شهرداری های فنلاند را مورد بررسی قرار دادند. بر اساس یک چارچوب تئوری نمایندگی، این شکاف تحقیقاتی مهم را با بررسی سه عامل تعیین کننده اصلاحات گزارش حسابرسی در شهرداری‌ها پر می‌شود: (۱) عملکرد اقتصادی، (۲) تمرکززدایی تصمیم‌گیری در بین ارگان‌های تصمیم‌گیر مختلف، و (۳) رقابت سیاسی بین احزاب سیاسی در شوراهای محلی. این عوامل تعیین کننده بر اساس پانل بزرگی از داده‌های مربوط به شهرداری‌های فنلاند برای دوره ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳ مورد بررسی قرار می‌گیرند که تقریباً تمام شهرداری‌های کشور را پوشش می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که ۳۳ درصد قابل توجه گزارش های حسابرسی در این دوره اصلاحاتی داشته اند، که نگرانی های جدی در مورد وضعیت مدیریت شهرداری، حسابداری و حسابرسی در فنلاند ایجاد می‌کند. با توجه به عوامل تعیین کننده فوق، نتایج زیر را می‌توان بر اساس تحلیل‌ها انجام داد. اول، شواهدی جزئی پیدا کرد که عملکرد اقتصادی ضعیف احتمال اصلاح گزارش حسابرسی را افزایش می‌دهد. دوم، هرچه رقابت بین احزاب سیاسی در یک شورای محلی کمتر باشد، احتمال اصلاح گزارش حسابرسی کمتر است. در نهایت، هرچه تصمیم‌گیری غیرمتمرکزتر در بین نهادهای تصمیم‌گیرنده مختلف تحت شورای محلی باشد، احتمال اصلاح گزارش حسابرسی بیشتر می‌شود. این نتایج با توضیحات تئوری نمایندگی در مورد ارزش حسابرسی مطابقت دارد.

اورادی^۳ (۲۰۲۱) در تحقیقی منشا جانشینی مدیرعامل، تأخیر گزارش حسابرسی و حق الزحمه حسابرسی: شواهدی از ایران را بررسی کرد. نتایج نشان داده می‌دهد که در صورت ارتقای مدیرعامل از داخل شرکت، تأخیر گزارش حسابرسی طولانی‌تر است. علاوه بر این، حق الزحمه حسابرسی برای شرکت‌هایی که افراد خودی را به سمت مدیرعاملی ارتقا می‌دهند، بیشتر از شرکت‌هایی است که مدیران عامل خارجی را استخدام می‌کنند. تحلیل‌های بیشتر نشان می‌دهد که اثرات مثبت مدیران عامل داخلی بر تأخیر گزارش حسابرسی و حق الزحمه حسابرسی زمانی که شرکت‌ها توسط مؤسسات حسابرسی خصوصی حسابرسی می‌شوند، آشکارتر است. نتایج پس از کنترل اثرات ثابت در سطح شرکت، رسیدگی به مسئله درون زایی و اجرای چندین تست حساسیت، قوی باقی می‌ماند. این مطالعه با ارائه شواهد تجربی جدید در مورد تأثیر منشاء جانشینی مدیرعامل بر نتایج حسابرسی شرکتی در یک محیط اقتصاد نوظهور به ادبیات کمک می‌کند. یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که پیامدهای منشاء جانشینی مدیرعامل برای حسابرسان می‌تواند بین اقتصادهای نوظهور و توسعه یافته متفاوت باشد.

¹ Kim

² Paananen et al

³ Oradi

اما و همکاران^۱ (۲۰۲۱) به بررسی تاثیر اعتماد بیش از حد مدیران بر اجتناب مالیاتی با توجه به نقش تعدیلی کمیته حسابرسی با استفاده از شرکت‌های اسپانیایی و نمونه مشتمل بر ۱۳۰۳ مشاهدات سال شرکت از دوره ۲۰۰۸-۲۰۱۷، انجام دادند. یافته‌ها نشان دادند که اعتماد بیش از حد مدیران ارتباط مثبتی با اجتناب مالیاتی دارد. همچنین در دیگر نتایج یافته‌ها مشاهده شد که کمیته حسابرسی تاثیر معکوسی بر رابطه بین اعتماد بیش از حد مدیران و اجتناب مالیاتی دارد. طبوربی و همکاران^۲ (۲۰۲۰) پژوهشی را با عنوان بررسی هزینه تحقیق و توسعه و عملکرد آتی شرکت با تأکید بر نقش اعتماد بیش از حد و مالکیت دولتی در طی سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۰۷ در ویتنام انجام دادند. نتایج تحقیق آن‌ها بیانگر این مطلب بود که هزینه تحقیق و توسعه بر عملکرد آتی شرکت تأثیر می‌گذارد. همچنین آن‌ها به این نتیجه رسیدند که اعتماد بیش از حد مالکیت دولتی بر عملکرد آتی شرکت تأثیر مثبت و معناداری دارد. گیتل و کاسنر^۳ (۲۰۲۰) اعتماد بیش از حد مدیریتی و کمک‌های مالی بانکی را مورد بررسی قرار دادند. شواهد تجربی نشان می‌دهد که اعتماد بیش از حد مدیریتی و ضمانت‌های دولتی به میزان قابل توجهی به ریسک‌پذیری بیش از حد در صنعت بانکداری کمک می‌کند. این مقاله اعتماد بیش از حد مدیریتی و مسئولیت محدود بانک را در مدل اصلی-نماینده گنجانده است، که در آن مدیر بانک به طور غیرقابل مشاهده سطح ریسک را انتخاب می‌کند. یک مدیر بیش از حد اعتماد به نفس، بازده ریسک را بیش از حد برآورد می‌کند. نتیجه اصلی این است که اعتماد بیش از حد مدیریتی مستلزم مداخله در پرداخت بانکدار است. این به دلیل بهره‌برداری بانک از ارزش‌گذاری بیش از حد پاداش‌ها توسط مدیران است که باعث ریسک‌پذیری بیش از حد در تعادل می‌شود و با ضمانت‌های دولتی تشدید می‌شود. علاوه بر این، نشان داده می‌شود که اگر بازده ریسک‌پذیری مثبت باشد، یک مالیات پاداش بهینه در اعتماد بیش از حد افزایش می‌یابد. در نهایت، این مدل نشان می‌دهد که مدیران با اعتماد به نفس بیش از حد در بانک‌هایی با ضمانت‌های دولتی بزرگ، مالیات‌های پاداش پایین و نیازهای سرمایه ضعیف پیدا می‌شوند. لای و همکاران^۴ (۲۰۲۰) به بررسی تاثیر اعتماد به نفس بیش از حد مدیر و کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی انسانی را مورد بررسی قرار دادند که یافته‌های آنان نشان داد که شرکت‌های دارای مدیرعامل با اعتماد به نفس بالا، کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی انسانی کمتری دارند.

فرضیه پژوهش

فرضیه اول: بین اعتماد بیش از حد مدیران و گزارش حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.
فرضیه دوم: بین اعتماد بیش از حد مدیران و گردش حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.
فرضیه سوم: بین توانایی مدیران و گزارش حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.
فرضیه چهارم: بین توانایی مدیران و گردش حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

روش پژوهش

پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ ماهیت، یک پژوهش توصیفی با تأکید بر روابط همبستگی است، زیرا از یک طرف وضع موجود را بررسی می‌کند و از طرف دیگر رابطه بین متغیرهای مختلف را با استفاده از تحلیل رگرسیون تعیین می‌نماید. علاوه بر این در حوزه مطالعات پس رویدادی قرار می‌گیرد و مبتنی بر اطلاعات واقعی صورت‌های مالی

¹ Emma García-Meca et al.

² Tebourbi & et al.

³ Gietl and Kassner

⁴ Lai et al

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و سایر اطلاعات واقعی است که با روش استقرایی به کل جامعه آماری قابل تعمیم خواهد بود. برای جمع‌آوری داده‌های متغیرهای پژوهش از صورت‌های مالی شرکت‌ها و از منابع مختلفی همچون نرم‌افزار ره‌آورد نوین و سایت اینترنتی متعلق به مرکز مدیریت پژوهش و مطالعات اسلامی سازمان بورس اوراق بهادار تهران و سایت کدال استفاده شده است. قلمرو زمانی این پژوهش از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ است. نمونه نهایی تحقیق بعد از اعمال محدودیت‌ها ۱۸۵ شرکت انتخاب گردید.

متغیرهای مستقل

توانایی مدیران

تعریف عملیاتی: برای اندازه‌گیری توانایی مدیریت، از الگوی دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲) استفاده می‌شود. در مدل مذکور، با استفاده از کارایی شرکت، به‌عنوان متغیر وابسته و کنترل ویژگی‌های ذاتی شرکت، توانایی مدیریت محاسبه خواهد شد. دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲)، برای اندازه‌گیری کارایی شرکت، از الگوی تحلیل پوششی داده‌ها استفاده کردند که بر اساس آن، درآمد حاصل از فروش به‌عنوان خروجی و متغیرهای بهای تمام‌شده کالای فروش رفته، هزینه‌های عمومی، اداری و فروش، خالص اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات، هزینه‌های اجاره عملیاتی، هزینه‌های تحقیق و توسعه، سرقفلی و دارایی‌های نامشهود، به‌عنوان ورودی در نظر گرفته شده‌اند که به مقدار زیادی، حق انتخاب مدیریت در دستیابی به درآمد موردنظر را پوشش می‌دهند که مدل مربوط به شرح زیر مطرح می‌گردد:

$$MAX V = \frac{S}{COGS+SG\&A+R\&D+NETPPE+OPLeas+IA+GoodWill}$$

که در آن:

S: فروش؛ COGS: بهای تمام‌شده کالای فروش رفته؛ SG&A: هزینه‌های عمومی، فروش و اداری؛ NET PPE: خالص دارایی‌های ثابت؛ R&D: هزینه‌های تحقیق و توسعه؛ OPLeas: اجاره‌های عملیاتی؛ IA: دارایی‌های نامشهود؛ Good Will: سرقفلی می‌باشد.

هدف از محاسبه کارایی شرکت، اندازه‌گیری توانایی مدیریت می‌باشد و از آنجایی که در محاسبات مربوط به کارایی (الگوی (۱))، ویژگی‌های ذاتی شرکت نیز دخالت دارد، نمی‌توان توانایی مدیریت را به‌درستی اندازه‌گیری نمود. دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲) به‌منظور کنترل ویژگی‌های ذاتی شرکت در الگوی ارائه‌شده، کارایی شرکت را به دو بخش جداگانه، یعنی کارایی بر اساس ویژگی‌های ذاتی شرکت و توانایی مدیریت تقسیم نموده‌اند. آنان این کار را با استفاده از کنترل پنج ویژگی خاص شرکت شامل اندازه شرکت، سهم بازار از شرکت، جریان نقدی شرکت، عمر پذیرش شرکت در بورس و صادرات انجام دادند. هر کدام از متغیرهای مذکور که ویژگی‌های ذاتی شرکت هستند، می‌توانند به مدیریت کمک نمایند تا تصمیمات بهتری را اتخاذ کرده یا در جهت عکس عمل کرده و توانایی مدیریت را محدود سازند.

$$Firm\ Efficiency = \beta_0 + \beta_1 Size + \beta_2 Market\ Share + \beta_3 Free\ Cash\ Flow\ Indicator + \beta_4 Age + \beta_5 Foreign\ Currency\ Indicator + \epsilon_0$$

که در آن:

Firm Efficiency: کارایی شرکت؛ Size: اندازه شرکت که عبارت است از لگاریتم دارایی‌های شرکت در پایان هر سال؛ Market Share: سهم بازار شرکت ز در سال t که برابر است با نسبت فروش شرکت به فروش صنعت؛ Free Cash Flow Indicator: افزایش (کاهش) در جریان‌های نقدی عملیاتی شرکت ز در سال t، نسبت به سال قبل می‌باشد که در صورت افزایش در جریان‌های نقدی، امتیاز یک و در صورت کاهش، امتیاز صفر به شرکت تعلق می‌گیرد؛ Age: عمر

شرکت که عبارت است از تفاوت سال‌های پذیرفته شدن شرکت در بورس تا دوره مورد بررسی؛ Foreign Currency Indicator. صادرات بوده و در صورتی که شرکت، صادرات داشته باشد، امتیاز یک و در غیر این صورت، به شرکت امتیاز صفر تعلق می‌گیرد. ε_0 : درصد خطا می‌باشد.

اعتماد بیش از حد مدیران

تعریف عملیاتی: در این پژوهش مطابق با پژوهش احمد و دوئلمن (۲۰۱۳) برای اندازه‌گیری اطمینان بیش از حد مدیریتی از (مازاد سرمایه گذاری) استفاده شده است. بدین منظور ابتدا مدل رگرسیونی زیر به صورت مقطعی برآورد می‌شود و پس از آن در هر سال باقیمانده محاسبه خواهد شد. چنانچه باقیمانده مدل زیر برای شرکتی بزرگ تر از صفر باشد؛ به این معناست که در آن شرکت بیش از حد سرمایه گذاری شده است. که بدین منظور اگر باقیمانده مدل زیر در سال بررسی، بزرگ تر از صفر باشد؛ برابر با یک و در غیر این صورت صفر در نظر گرفته خواهد شد (جهانشاهی، ۱۳۹۷).

$$ASSET_{it} * GR_{it} = \beta_0 + \beta_1 SALES_{it} * GR_{it} + \varepsilon_{it}$$

متغیرهای وابسته

گزارش حسابرسی

تعریف عملیاتی: در این تحقیق، نوع گزارش حسابرسی متغیری وابسته است و بصورت یک متغیر مجازی می‌باشد که با مقادیر یک و صفر نشان داده میشود. مقدار یک، برای گزارش حسابرسی مقبول و مقدار صفر برای گزارش حسابرسی مشروط (رحیمیان و همکاران، ۱۳۹۶).

گردش حسابرس

تعریف عملیاتی: در این تحقیق، گردش حسابرس متغیری وابسته است و بصورت یک متغیر مجازی می‌باشد که با مقادیر یک و صفر نشان داده میشود. در سال اگر حسابرس تغییر کرده باشد مقدار یک و اگر تغییر نکرده باشد مقدار صفر در نظر گرفته می‌شود (محمدی، ۱۳۹۰).

متغیرهای کنترلی

$Size_{it}$: لگاریتم طبیعی ارزش بازار شرکت در پایان سال مالی به عنوان معیار اندازه شرکت.

BM_{it} : نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت.

$Leverage_{it}$: اهرم مالی شرکت i در سال t که از تقسیم بدهی بر ارزش دفتری دارایی‌ها محاسبه می‌گردد.

$Loss_{it}$: زیان شرکت است که اگر شرکتی در سال جاری زیان داشته باشد یک در غیر این صورت صفر می‌گیرد.

$CLEV_{it}$: درصد تغییر اهرم در طول سال.

CF_{it} : از نسبت جریان نقد عملیاتی بر کل دارایی‌ها به دست می‌آید.

یافته‌ها

توصیف آماری متغیرها

جدول (۱): شاخص‌های توصیفی متغیرها

متغیرهای پیوسته				پنل الف:	
انحراف معیار	کمترین	بیشترین	میانه	میانگین	

۵,۳۰	۱۰,۰۰	۰,۰۰۳۰	۰۰,۲۰	۸۷,۱۹	توانایی مدیران
۰,۲۳	۰,۰۳	۰,۸۸	۰,۲۶	۰,۳۲	نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت
۰,۱۲	-۰,۰۸	۰,۳۸	۰,۱۰	۰,۱۲	جریان نقد عملیاتی
۰,۱۸	-۰,۳۵	۰,۴۰	-۰,۰۰۱	-۰,۰۰۵	درصد تغییرات اهرم مالی
۰,۱۹	۰,۲۳	۰,۹۲	۰,۵۹	۰,۵۸	اهرم مالی
۱,۶۷	۱۲,۴۲	۱۸,۱۷	۱۴,۷۱	۱۴,۹۷	اندازه شرکت
متغیرهای گسسته					پنل ب:
درصد	فراوانی	نوع طبقه	نام متغیر		
% ۵۴,۳۲	۶۰۳	۰	اعتماد بیش از حد مدیران		
% ۴۵,۶۸	۵۰۷	۱			
% ۵۲,۲۵	۵۸۰	۰	گزارش حسابرسی		
% ۴۷,۷۵	۵۳۰	۱			
% ۷۵,۸۶	۸۴۲	۰	گردش حسابرسی		
% ۲۴,۱۴	۲۶۸	۱			
% ۸۷,۹۲	۹۷۶	۰	زیان شرکت		
% ۱۲,۰۸	۱۳۴	۱			

با نگاهی به جدول (۱) مشاهده می‌شود که میانه و میانگین متغیرها فاصله زیادی باهم ندارند و هر چه قدر به هم نزدیک باشد توزیع آن‌ها به توزیع نرمال نزدیک‌تر است. در بین متغیرها توانایی مدیران با مقدار (۱۹/۸۷) دارای بیشترین میانگین و متغیر درصد تغییرات اهرم مالی با مقدار (۰,۰۰۵) دارای کمترین میانگین است. با مقایسه انحراف معیار متغیرهای موردبررسی به این نتیجه می‌رسیم که متغیر جریان نقد عملیاتی با مقدار (۰/۱۲) نسبت به سایر متغیرها دارای کمترین پراکندگی است و متغیر توانایی مدیران با مقدار (۵/۳۰) دارای بیشترین پراکندگی است و این بدان معناست که این متغیر نوسان‌های شدیدتری دارد است.

آزمون‌های ریشه واحد در داده‌های تابلویی

برای بررسی مانایی از آزمون ریشه‌ی واحد^۱ استفاده شده است.

جدول (۲): خلاصه نتایج آزمون ریشه‌ی واحد-آزمون لوین لین و چپو

نتیجه	سطح معناداری	آماره آزمون	نام متغیر
مانا	۰/۰۰۰۰	-۲۱/۴۴	توانایی مدیران
مانا	۰/۰۰۰۰	-۲۳/۱۳	اعتماد بیش از حد مدیران
مانا	۰/۰۰۰۰	-۲۰/۲۰	گردش حسابرسی
مانا	۰/۰۰۰۰	-۶/۴۵	گزارش حسابرسی
مانا	۰/۰۰۰۰	-۱۴/۳۰	نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت
مانا	۰/۰۰۰۰	-۲۲/۸۶	جریان نقد عملیاتی
مانا	۰/۰۰۰۰	-۲۱/۴۴	درصد تغییرات اهرم مالی
مانا (مرتبیه اول)	۰/۰۰۰۰	-۲۰/۹۷	اندازه شرکت
مانا	۰/۰۰۰۰	-۱۰/۰۵	اهرم مالی
مانا	۰/۰۰۰۰	-۸/۹۵	زیان شرکت

^۱ Unit Root Test

با توجه به نتایج ۲ می توان گفت از آنجایی که احتمال های محاسبه شده در آزمون لوین لین و چو کوچکتر از ۰/۰۵ است در نتیجه فرضیه صفر که مبنی بر وجود ریشه واحد برای متغیرها پذیرفته نمی شود و تمامی متغیرها مانا هستند.

آزمون ناهمسانی واریانس

برای آزمون ناهمسانی واریانس از آزمون وایت استفاده شده است.

جدول (۳): آزمون همسانی واریانس

نتیجه	سطح معنی داری	مقدار آماره	آزمون وایت
ناهمسانی واریانس	۰/۰۰۰۰	۵/۰۲	مدل اول
ناهمسانی واریانس	۰/۰۰۰۰	۷/۲۱	مدل دوم
ناهمسانی واریانس	۰/۰۰۰۰	۵/۰۶	مدل سوم
ناهمسانی واریانس	۰/۰۰۰۰	۶/۸۳	مدل چهارم

برای تخمین الگوهای اقتصادی، روش های متفاوتی وجود دارد. با لحاظ کردن فروض کلاسیک، روش حداقل مربعات معمولی (OLS) بر اساس قضیه گاوس-مارکف بهترین تخمین زننده خطی بدون تورش است؛ اما در صورت وجود ناهمسانی واریانس دیگر روش حداقل مربعات معمولی (OLS) روش مناسبی برای تخمین نیست که از این رو با وزن دادن (Cross-section weights) به رفع آن پرداخته و مدل مناسب برای تخمین آزمون فرضیه ها روش حداقل مربعات تعمیم یافته (GLS) خواهد بود.

بررسی آزمون فرضیه های تحقیق

فرضیه اول: بین اعتماد بیش از حد مدیران و گزارش حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

مدل: معادله رگرسیون مورد تخمین در این تحقیق به صورت زیر می باشد:

$$Opinion_{it} = \alpha_0 + \beta_1 overcon + \beta_2 Size + \beta_3 BM + \beta_4 LEV + \beta_5 Loss + \beta_6 CF + \beta_7 CLEV + \varepsilon$$

جدول (۴): نتایج تخمین فرضیه اول تحقیق

متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری	همخطی
عرض از مبدا	۴,۴۴۷۲۹۶	۰,۷۸۰۶۷۱	۵,۶۹۶۷۵۹	۰,۰۰۰۰	-
اعتماد بیش از حد مدیران	-۰,۰۱۶۷۴۷	۰,۰۰۸۲۶۲	-۲,۰۲۷۱۲۳۶	۰,۰۴۳۱	۱,۰۰۱۲۶۳
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت	-۱,۱۴۹۳۵۶	۰,۳۰۲۰۱۴	-۳,۸۰۵۶۳۵	۰,۰۰۰۱	۱,۴۰۱۰۳۴
جریان نقد عملیاتی	۱,۲۹۰۸۷۱	۰,۵۲۴۰۵۱	۲,۴۶۳۲۵۴	۰,۰۱۳۸	۱,۳۴۸۴۶۸
درصد تغییر اهرم مالی	۰,۳۵۸۳۶۸	۰,۳۵۴۵۵۲	۱,۰۱۰۷۶۳	۰,۳۱۲۱	۱,۴۳۲۸۷۱
اهرم مالی	-۰,۴۰۴۱۵۱	۰,۳۶۹۱۱۹	-۱,۰۹۴۹۰۵	۰,۲۷۳۶	۱,۱۶۹۸۵۴
زیان شرکت	-۱,۱۲۰۵۸۴	۰,۲۲۱۸۰۵	-۵,۰۵۲۱۲۱	۰,۰۰۰۰	۱,۱۴۴۶۰۲
اندازه شرکت	-۰,۲۶۴۲۹۰	۰,۰۴۲۸۴۰	-۶,۱۶۹۲۰۴	۰,۰۰۰۰	۱,۱۳۱۹۳۹
سایر آماره های اطلاعاتی					
ضریب مک فادن	۰/۳۴				
آماره LR	۷۳/۰۴				
سطح معناداری LR	۰/۰۰۰۰				

به منظور آزمون فرضیه اول از نتایج تخمین مدل ارائه شده در جدول (۴) بهره گرفته شده است. مقدار آماره نسبت راستنمایی (LR) در سطح اطمینان ۹۵٪ بیانگر معناداری کلی مدل پژوهش است. نتایج مربوط به ضریب تعیین مک

فادن نشان می‌دهد که تقریباً ۳۴٪ تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند. نتایج حاصل از متغیرهای کنترلی نشان می‌دهد که با توجه به آماره z در سطح اطمینان ۹۵٪، نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت، نسبت جریان نقد عملیاتی، زیان شرکت و اندازه شرکت بر گزارش حسابرسی تأثیر معناداری دارند.

در حالت کلی نتایج نشان می‌دهد که ضریب متغیر اعتماد بیش از حد مدیران منفی بوده که نشان دهنده تأثیر منفی اعتماد بیش از حد مدیران بر گزارش حسابرسی می‌باشد که در سطح اطمینان ۹۵٪، با توجه به آماره z ضریب متغیر اعتماد بیش از حد مدیران، در مدل معنادار می‌باشد، با توجه به موارد فوق می‌توان در سطح اطمینان ۹۵٪ فرضیه اول را تأیید تلقی شده نمود. این امر به این معنی است اعتماد بیش از حد مدیران بر گزارش حسابرسی تأثیر منفی و معناداری دارد.

فرضیه دوم: بین اعتماد بیش از حد مدیران و گردش حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

مدل: معادله رگرسیون مورد تخمین در این تحقیق به صورت زیر می‌باشد:

$$CHAUT_{it} = \alpha_0 + \beta_1 \text{overcon} + \beta_2 \text{Size} + \beta_3 \text{BM} + \beta_4 \text{LEV} + \beta_5 \text{Loss} + \beta_6 \text{CF} + \beta_7 \text{CLEV} + \varepsilon$$

جدول (۵): نتایج تخمین فرضیه دوم تحقیق

متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری	همخطی
عرض از مبدا	۵,۷۵۸۹۰۹	۱,۰۹۴۷۲۶	۵,۲۶۰۵۹۵	۰,۰۰۰۰	-
اعتماد بیش از حد مدیران	-۰,۱۸۰۶۵۴	۰,۰۰۶۶۲۱	-۲۷۰۲۸۵۳۳	۰,۰۰۰۰	۱,۰۰۱۲۶۳
اندازه شرکت	-۰,۵۳۳۰۰۸	۰,۰۶۶۱۸۹	-۸,۰۵۲۸۶۰	۰,۰۰۰۰	۱,۴۰۱۰۳۴
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت	۱,۲۴۰۹۳۸	۰,۳۴۲۸۸۹	۳,۶۱۹۰۷۰	۰,۰۰۰۳	۱,۳۴۸۴۶۸
اهرم مالی	۰,۳۷۷۷۹۰	۰,۴۴۶۶۸۶	۰,۸۴۵۱۶۳	۰,۳۹۷۷	۱,۴۳۲۸۷۱
زیان شرکت	-۰,۴۲۰۴۸۳	۰,۲۳۲۲۱۸	-۱,۸۱۰۷۵۱	۰,۰۷۰۲	۱,۱۶۹۸۵۴
جریان نقد عملیاتی	۲,۴۸۷۱۵۶	۰,۰۶۴۹۰۵۷	۳,۸۳۱۹۵۱	۰,۰۰۰۱	۱,۱۴۴۶۰۲
درصد تغییر اهرم مالی	۰,۹۲۵۸۹۹	۰,۴۵۴۲۶۶	۲,۰۳۸۲۲۸	۰,۰۴۱۵	۱,۱۳۱۹۳۹
سایر آماره‌های اطلاعاتی					
ضریب مک فادن	۰/۳۳				
آماره LR	۱۷۸/۷۴				
سطح معناداری LR	۰/۰۰۰۰				

به منظور آزمون فرضیه اول از نتایج تخمین مدل ارائه شده در جدول (۵) بهره گرفته شده است. مقدار آماره نسبت راستنمایی (LR) در سطح اطمینان ۹۵٪ بیانگر معناداری کلی مدل پژوهش است. نتایج مربوط به ضریب تعیین مک فادن نشان می‌دهد که تقریباً ۳۳٪ تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند. نتایج حاصل از متغیرهای کنترلی نشان می‌دهد که با توجه به آماره z در سطح اطمینان ۹۵٪، درصد تغییر اهرم مالی، نسبت جریان نقد عملیاتی، نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت و اندازه شرکت بر گردش حسابرسی تأثیر معناداری دارند.

در حالت کلی نتایج نشان می‌دهد که ضریب متغیر اعتماد بیش از حد مدیران منفی بوده که نشان دهنده تأثیر منفی اعتماد بیش از حد مدیران بر گردش حسابرسی می‌باشد که در سطح اطمینان ۹۵٪، با توجه به آماره z ضریب متغیر اعتماد بیش از حد مدیران، در مدل معنادار می‌باشد، با توجه به موارد فوق می‌توان در سطح اطمینان ۹۵٪ فرضیه دوم را

تأیید تلقی شده نمود. این امر به این معنی است اعتماد بیش از حد مدیران بر گردش حسابرسی تأثیر منفی و معناداری دارد.

فرضیه سوم: بین توانایی مدیران و گزارش حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

مدل: معادله رگرسیون مورد تخمین در این تحقیق به صورت زیر می باشد:

$$\text{Opinion}_{it} = \alpha_0 + \beta_1 \text{MAXV}_{it} + \beta_2 \text{Size} + \beta_3 \text{BM} + \beta_4 \text{LEV} + \beta_5 \text{Loss} + \beta_6 \text{CF} + \beta_7 \text{CLEV} + \varepsilon$$

جدول (۶): نتایج تخمین فرضیه سوم تحقیق

متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری	همخطی
عرض از مبدا	۴,۹۲۴۹۰۷	۰,۸۲۳۴۳۸	۵,۹۸۰۹۰۹	۰,۰۰۰۰	-
توانایی مدیران	۰,۰۰۶۵۶۷	۰,۰۰۲۹۱۱	۲,۲۵۵۴۷۸	۰,۰۲۴۵	۱,۰۲۸۱۱۴
اندازه شرکت	-۰,۲۶۶۱۳۴	۰,۰۴۲۷۵۴	-۶,۲۲۴۸۲۰	۰,۰۰۰۰	۱,۴۰۱۲۳۸
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت	-۱,۱۷۸۳۱۳	۰,۳۰۱۱۷۲	-۳,۹۱۲۴۱۹	۰,۰۰۰۱	۱,۳۵۲۵۴۲
اهرم مالی	-۰,۴۹۹۸۵۲	۰,۳۷۳۹۲۶	-۱,۳۳۶۷۶۸	۰,۱۸۱۳	۱,۴۶۳۱۲۷
زیان شرکت	-۱,۱۳۳۲۹۵	۰,۲۲۳۸۸۵	-۵,۰۶۱۹۵۸	۰,۰۰۰۰	۱,۱۷۰۴۶۰
جریان نقد عملیاتی	۱۰۲۷۵۳۳۴	۰,۵۲۴۳۸۸	۲,۴۳۲۰۴۴	۰,۰۱۵۰	۱,۱۴۵۰۲۷
درصد تغییر اهرم مالی	۰,۳۸۶۲۲۹	۰,۳۵۴۷۴۲	۱,۰۸۸۷۶۲	۰,۲۷۶۳	۱,۱۳۴۷۹۰
سایر آماره‌های اطلاعاتی					
ضریب مک فادن	۰/۳۵				
آماره LR	۷۶/۰۵				
سطح معناداری LR	۰/۰۰۰۰				

به منظور آزمون فرضیه اول از نتایج تخمین مدل ارائه شده در جدول (۶) بهره گرفته شده است. مقدار آماره نسبت راستنمایی (LR) در سطح اطمینان ۹۵٪ بیانگر معناداری کلی مدل پژوهش است. نتایج مربوط به ضریب تعیین مک فادن نشان می‌دهد که تقریباً ۳۵٪ تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند. نتایج حاصل از متغیرهای کنترلی نشان می‌دهد که با توجه به آماره Z در سطح اطمینان ۹۵٪، نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت، نسبت جریان نقد عملیاتی، زیان شرکت و اندازه شرکت بر گزارش حسابرسی تأثیر معناداری دارند. در حالت کلی نتایج نشان می‌دهد که ضریب متغیر توانایی مدیران مثبت بوده که نشان دهنده تأثیر مثبت توانایی مدیران بر گزارش حسابرسی می‌باشد که در سطح اطمینان ۹۵٪، با توجه به آماره Z ضریب متغیر توانایی مدیران، در مدل معنادار می‌باشد، با توجه به موارد فوق می‌توان در سطح اطمینان ۹۵٪ فرضیه سوم را تأیید تلقی شده نمود. این امر به این معنی است توانایی مدیران بر گزارش حسابرسی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

فرضیه چهارم: بین توانایی مدیران و گردش حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

مدل: معادله رگرسیون مورد تخمین در این تحقیق به صورت زیر می باشد:

$$\text{CHAUT}_{it} = \alpha_0 + \beta_1 \text{MAXV}_{it} + \beta_2 \text{Size} + \beta_3 \text{BM} + \beta_4 \text{LEV} + \beta_5 \text{Loss} + \beta_6 \text{CF} + \beta_7 \text{CLEV} + \varepsilon$$

جدول (۷): نتایج تخمین فرضیه چهارم تحقیق

متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری	همخطی
عرض از مبدا	۶,۲۰۵۶۸۶	۱,۱۵۶۶۸۵	۵,۳۶۵۰۶۲	۰,۰۰۰۰	-

۱,۰۲۸۱۱۴	۰,۰۰۰۰	۲۸,۲۲۶۷۲	۰,۰۰۶۵۷۰	۰,۱۸۵۴۵۴	توانایی مدیران
۱,۴۰۱۲۳۸	۰,۰۰۰۰	-۸,۰۴۵۸۵۲	۰,۰۶۶۷۰۵	-۰,۵۳۶۶۹۷	اندازه شرکت
۱,۳۵۲۵۴۲	۰,۰۰۰۴	۳,۵۱۵۶۴۵	۰,۳۴۳۶۹۱	۱,۲۰۸۲۹۴	نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت
۱,۴۶۳۱۲۷	۰,۵۵۱۰	۰,۵۹۶۲۹۸	۰,۴۴۹۲۲۵	۰,۲۶۷۸۷۲	اهرم مالی
۱,۱۷۰۴۶۰	۰,۰۶۳۶	-۱,۸۵۵۲۹۶	۰,۲۳۳۵۷۵	-۰,۴۳۳۳۵۱	زیان شرکت
۱,۱۴۵۰۲۷	۰,۰۰۰۱	۳,۷۹۶۹۰۶	۰,۶۴۸۹۳۵	۲,۴۶۳۹۴۴	جریان نقد عملیاتی
۱,۱۳۴۷۹۰	۰,۰۳۷۷	۲,۰۷۷۹۰۴	۰,۴۵۶۶۲۴	۰,۹۴۸۸۲۱	درصد تغییر اهرم مالی
سایر آماره‌های اطلاعاتی					
			۰/۳۴		ضریب مک فادن
			۱۷۹/۸۰		آماره LR
			۰/۰۰۰۰		سطح معناداری LR

به منظور آزمون فرضیه اول از نتایج تخمین مدل ارائه شده در جدول (۷) بهره گرفته شده است. مقدار آماره نسبت راستنمایی (LR) در سطح اطمینان ۹۵٪ بیانگر معناداری کلی مدل پژوهش است. نتایج مربوط به ضریب تعیین مک فادن نشان می‌دهد که تقریباً ۳۴٪ تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند. نتایج حاصل از متغیرهای کنترلی نشان می‌دهد که با توجه به آماره z در سطح اطمینان ۹۵٪، درصد تغییر اهرم مالی، نسبت جریان نقد عملیاتی، نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت و اندازه شرکت بر گردش حسابرسی تأثیر معناداری دارند.

در حالت کلی نتایج نشان می‌دهد که ضریب متغیر توانایی مدیران مثبت بوده که نشان دهنده تأثیر مثبت توانایی مدیران بر گردش حسابرسی می‌باشد که در سطح اطمینان ۹۵٪، با توجه به آماره z ضریب متغیر توانایی مدیران، در مدل معنادار می‌باشد، با توجه به موارد فوق می‌توان در سطح اطمینان ۹۵٪ فرضیه چهارم را تأیید تلقی شده نمود. این امر به این معنی است توانایی مدیران بر گردش حسابرسی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

حسابرسی شامل مجموعه‌ای از تعاملات بین حسابرسان و مدیریت صاحبکار است، بررسی اینکه چگونه مدیریت می‌تواند بر حسابرسی تأثیر بگذارد، مهم است. شواهد نشان می‌دهد که ویژگی‌های مدیریتی می‌تواند بر دیدگاه حسابرسان در مورد عملکرد آتی شرکت تأثیر بگذارد و همچنین تضاد بین حسابرسان و مدیریت مشتری را افزایش دهد. این امر همچنین از اهمیت الزامات جدید FASB برای مدیریت برای انجام تجزیه و تحلیل تداوم فعالیت جدا از حسابرس و افشای برنامه‌های کاهش شک در زمانی که شک اساسی در مورد توانایی تداوم فعالیت وجود دارد، پشتیبانی می‌کند. ارائه‌های مدیریت به حسابرس اکنون در دسترس سرمایه‌گذاران است، سرمایه‌گذاران اکنون می‌توانند بینش بیشتری نسبت به دیدگاه مدیریت در مورد عملکرد آتی شرکت داشته باشند و همچنین مشاهده کنند که چگونه برنامه‌های مدیریت برای کاهش ریسک تداوم فعالیت می‌تواند بر قضاوت‌های مربوط به تداوم فعالیت حسابرس تأثیر بگذارد. اعتماد بیش از حد مدیریتی منجر به تصمیم‌گیری‌های تهاجمی‌تر برای سرمایه‌گذاری و تامین مالی می‌شود. حسابرسان ممکن است متقاعد شوند که اعتماد بیش از حد مدیریتی نشان‌دهنده صلاحیت مدیریتی است و به این نتیجه برسند که برنامه‌های مدیریت برای غلبه بر تردید اساسی در مورد توانایی شرکت مشتری برای ادامه فعالیت به مدت معقول کافی است. مدیرانی که بیش از حد اعتماد به نفس «به نظر می‌رسند» همیشه توانایی‌های یکسانی ندارند. از این رو هدف این تحقیق بررسی تأثیر اعتماد بیش از حد و توانایی مدیریتی بر گزارش و گردش حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در

بورس اوراق بهادار تهران بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ با نمونه مشتمل بر ۱۸۵ شرکت و رگرسیون لجستیک و داده های ترکیبی به آزمون فرضیه ها پرداخته شد که نتایج تحقیق نشان داد اعتماد بیش از حد مدیر بر گزارش و گردش حسابرسی تأثیر معکوس و معناداری دارد و در دیگر نتایج تحقیق مشاهده گردید که توانایی مدیر با گزارش و گردش حسابرسی تأثیر مستقیم و معناداری دارد.

منابع

- ✓ باقرزاده قوجه بیگلو، بهرام، (۱۳۹۵)، بررسی ارتباط بین اعتماد به نفس بیش از حد مدیران و هزینه بدهی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی مقدس اردبیلی.
- ✓ بهشتی اصل، فائزه، ملائی، آرزو، (۱۴۰۰)، نقش تعدیل کنندگی اندازه شرکت بر رابطه بین اعتماد بیش از حد مدیران با نگهداشت وجه نقد، دومین کنفرانس بین المللی چالش ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع و مدیریت و حسابداری، دامغان.
- ✓ پاکدلان، سعید، حسامی، حسین، آصف نیا، راحله، باقری دادوکلائی، فائزه، (۱۴۰۱)، بررسی تأثیر بیش اطمینانی مدیران بر متنوع سازی شرکت در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، نشریه چشم انداز حسابداری و مدیریت، دوره ۵، شماره ۶۰، صص ۱-۱۳.
- ✓ جهانشاهی، ناصر، (۱۳۹۷)، رابطه ی بین بیش اطمینانی مدیران، مسئولیت پذیری اجتماعی و عملکرد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی.
- ✓ رحیمیان، نظام الدین، تقوی فرد، محمدتقی، مالکی دیزجی، آیدا، (۱۳۹۶)، رابطه بین اقلام تعهدی و اظهارنظر حسابسی، فصلنامه پژوهشهای نوین در حسابداری و حسابرسی، دوره ۱، شماره ۲، صص ۳۷-۶۴.
- ✓ رویوند غیاثوند، مریم، (۱۴۰۱)، رابطه بین اندازه و استقلال کمیته حسابرسی با خوانایی گزارش حسابرسی، دومین کنفرانس مهندسی صنایع، مدیریت، حسابداری و اقتصاد.
- ✓ سهرابی، مریم، (۱۳۹۱)، ارزیابی شایستگی ها، مهارت ها و توانایی های مدیران در سه مقطع تحصیلی آموزش و پرورش شهرستان ممسنی از دیدگاه مدیران و کارکنان آموزشی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده اقتصاد و علوم انسانی، دانشگاه پیام نور، فارس.
- ✓ عظیمی آشتیانی، نرگس، موسوی، سیده زهرا، (۱۴۰۰)، همگنی صنعت صاحبکار و تاخیر در گزارش حسابرسی، دومین کنفرانس بین المللی چالش ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع و مدیریت و حسابداری، دامغان.
- ✓ فرجی، شیرین، (۱۳۹۷)، تأثیر نوع گزارش حسابرسی بر مربوط بودن اطلاعات حسابداری گزارش شده، پایان نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی هشت بهشت.
- ✓ فشکی، محمدرضا، ترکشوند، محمد، (۱۴۰۱)، تأثیر کیفیت کارمندان حسابداری بر حق الزحمه و محتوای گزارش حسابرسی، نشریه چشم انداز حسابداری و مدیریت، دوره ۵، شماره ۵۷، صص ۵۹-۷۲.
- ✓ قدرتی زورام، عباس، نوروزی، محمد، مالدار، علیرضا، ماهری سردشت، زهرا، (۱۴۰۱)، تأثیر بیش اعتمادی مدیران بر روش های تأمین مالی، نشریه چشم انداز حسابداری و مدیریت، دوره ۵، شماره ۶۰، صص ۱۲۵-۱۳۶.
- ✓ قربانی نیا، علی، (۱۳۹۴)، بررسی رابطه اعتماد بیش از حد مدیریت و حق الزحمه حسابرسی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه بین المللی امام رضا علیه السلام، دانشکده مدیریت و حسابداری.

- ✓ گرامی، مصطفی، خسروی نیا، مصطفی، واحدی، مهدیه، (۱۴۰۱)، بررسی نقش تعدیلگری کارایی حاکمیت شرکتی بر رابطه بین اعتماد به نفس بیش از حد مدیران و فرصت سرمایه گذاری شرکت در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، دومین کنفرانس مهندسی صنایع، مدیریت، حسابداری و اقتصاد.
- ✓ محمدی، سامان، (۱۳۹۰)، بررسی تأثیر گردش حسابرس بر قیمت سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز.
- ✓ مرتضوی، مژگان، تنانی، محسن، (۱۴۰۰)، تأثیر اعتماد بیش از حد مدیریت به گزارش های مالی شرکت بر حق الزحمه حسابرسی، سومین همایش ملی مطالعات جدید در کارآفرینی و مدیریت کسب و کار، سمنان.
- ✓ نجار خدابخش، محمدحسن، ناطقی، احمد، باتقوا، مهدی، قضاوی، بیتا، (۱۴۰۱)، تاخیر در انتشار گزارش حسابرسی و هزینه بدهی: مطالعه موردی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، دومین کنفرانس مهندسی صنایع، مدیریت، حسابداری و اقتصاد.
- ✓ نمازی، محمد، غفاری، محمد جواد، (۱۳۹۴)، بررسی اهمیت و نقش اطلاعات توانایی مدیران و نسبتهای مالی به عنوان معیاری در انتخاب سبد بهینه سهام در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از تحلیل پوششی دادهها، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی، شماره ۲۶، صص ۱-۲۹.
- ✓ Ahmed, A. & Duellamanm S. (2013). Managerial overconfidence and accounting conservatism. *Journal of Accounting Research*. 51 (1): 1-30.
- ✓ Ben-David, I., Graham, J. R., & Harvey, C. R. (2013). Managerial miscalibration. *The Quarterly Journal of Economics*, 1547–1584.
- ✓ Chen, F., Hou, Y., Richardson, G., & Ye, M. (2015). Auditor industry expertise and the timeliness and usefulness of litigation loss contingency disclosures. Unpublished manuscript.
- ✓ Citron, D. B., & Taffler, R. J. (1992). The audit report under going concern uncertainties: An empirical analysis. *Accounting and Business Research*, 22(88), 337–345.
- ✓ Demerjian, P., Lev, B., & McVay, S. (2012). Quantifying managerial ability: A new measure and validity tests. *Management Science*, 58(7): 1229–1248.
- ✓ Emma García-Meca, Maria-Camino Ramón-Llorens, Jennifer Martínez-Ferrero, (2021). Are narcissistic CEOs more tax aggressive? The moderating role of internal audit committees, *Journal of Business Research*, Volume 129, Pages 223-235, ISSN 0148-2963, <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.02.043>.
- ✓ Gietl, D., Kassner, Bernhard. (2020). Managerial Overconfidence and Bank Bailouts, *Journal of Economic Behavior & Organization*, 179, 202-222,
- ✓ Hirst, D. E. (1994). Auditors' sensitivity to source reliability. *Journal of Accounting Research*, 32(1), 113–126.
- ✓ Hribar, P., & Yang, H. (2016). CEO overconfidence and management forecasting. *Contemporary Accounting Research*, 33(1), 204–227
- ✓ Kang, Y. J., Ho-Young Lee, Hyun-Young Park, Ju Hyoung Park, Social ties, managerial overconfidence, and investment efficiency, *Finance Research Letters*, 46, Part A,
- ✓ Kim, Mindy (Hyo Jung). (2021). Effects of managerial overconfidence and ability on going-concern decisions and auditor turnover, *Advances in Accounting*, 54,
- ✓ Krishnan, G. V., & Wang, C. (2015). The relation between managerial ability and audit fees and going concern opinions. *Auditing: A Journal of Practice and Theory*, 34(3), 139–160
- ✓ Lai, X. Li, K.C. Chan (2020). CEO overconfidence and labor investment efficiency, *North American Journal of Economics & Finance*,
- ✓ Malmendier, U., Tate, G., 2008. Who makes acquisitions? CEO overconfidence and the market's reaction. *J. Financ. Econ.* 89 (1), 20–43.

- ✓ McDaniel, L. S., & Kinney, W. R. (1995). Expectation-formation guidance in the auditor's review of interim financial information. *Journal of Accounting Research*, 59–76
- ✓ Merkle, C., & Weber, M. (2011). True overconfidence: The inability of rational information processing to account for apparent overconfidence. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 116(2), 262–271.
- ✓ Oradi, J. (2021). CEO succession origin, audit report lag, and audit fees: Evidence from Iran, *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 45.
- ✓ Paananen, M., Rönkkö, J., Zerni, M., Hay, D. (2021). Determinants of audit report modifications in Finnish municipalities, *Journal of Accounting and Public Policy*, 40 (3),
- ✓ Schwartz, K. B., & Menon, K. (1985). Auditor switches by failing firms. *The Accounting Review*, 60(2), 248–261.
- ✓ Tebourbi, M., Oesch, D., Schmid, M.M., (2020). Investigate the cost of research and development and the future performance of the company with emphasis on the role of overconfidence and government ownership, and firm value: Evidence from the EU area. *European Financial Manage*, 19(3), 452–469.

